

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
за пів рік . . . 20 кор.
за рік . . . 40 кор.
за чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 170 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за рік . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзюбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише напередче застережене. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Міністерство Бека в посольській палаті.

(X) В четвер представило ся в посольській палаті нове підчас Зелених свят утворене міністерство з міністром-президентом бар. Беком. Міністер-президент розвинув при сій нагоді програму нового міністерства, яку уложено на раді міністрів.

Першою задачею уважає міністерство переведення бюджетової провізорії за другий піврік 1906, позаяк з кінцем сего місяця минає дотеперішня провізорія. Щоби отже ще перед тим полагодити сю справу, має бути бюджетова провізорія поставлена на дневний порядок яко нагле внесення. Нема сумніву, в палаті найде ся більшість двох третин для сего внесення і таким способом бюджетова провізорія буде спасена перед § 14-им, котрий мав розпочати свою владу наново після уступлення кня. Гогенльоге.

Другою важною точкою програми нового міністерства є оділичена по двох попередних правительствах виборча реформа. Міністерство Бека уважає, як і попередні два правительства, конечною і цильною справою переведення виборчої реформи. Основою виборчої реформи мають служити компромісові переговори з парламентарними сторонництвами переведені бар. Гавчом і кня. Гогенльоге, однак міністерство бар. Бека буде також із свого боку робити деякі зміни, щоби довести до порозуміння із сторонництвами і таким способом забезпечити ухвалення закону виборчого. Короткий час, який ще має до розпорядності теперішня державна рада, повинні прихильні реформі виборчій сторонництва вихіснувати і прискорити роботу в комісії виборчій, а правительство також із свого боку доложити заходів, щоби справу посунути наперед тим більше, що й через сесію делегацій і з сего коротко виміреного часу дещо відпаде.

В просторій програмі міністерства Бека знаходиться також уступ що до забезпечення австрійських інтересів супроти Угорщини, а правительство зазначає конечною потребу розпочати пересправи з Угорщиною що до управильнення цлових, торгових і комунікаційних відносин. В тих пересправах головню має бути рішене питання, чи взаємини між Австрією а Угорщиною мають бути уладжені на основі договору, чи

як доси, на основі цлово-торгового союзу.

В звязи з тими справами висловлює правительство програму потребу удержавлення великих шляхів комунікаційних і тому заповідає продовжене: акції удержавлення залізниць. Правительство предлога про удержавлене північної залізниці стоїть уже на дневнім порядку. Також підмоги для австрійского Льюйда і Дунайської пароплавної має бути законно управильнена.

Правительственная програма згадує також в загальному уложенім уступі про університетські питання і про переведення реформи промислового закону. Порухнене тут університетське питання вимірене очевидно для втихомирення домагань чеських, а справа реформи промислового закону відповідає передовсім домаганям християнсько-соціального сторонництва.

Міністер-президент відкликнувся також теплими словами до народних сторонництв, щоби довели до порозуміння поміж собою, а правительство буде всіма силами сим змаганям пособляти. Неперечно має теперішнє правительство передовсім на думці, довести до порозуміння між Німцями і Чехами, бо й приймаючи поодиноких міністрів на послуханю, висловив цісар перед німецьким міністром Праде бажане, щоби чим скорше дійшло до порозуміння між сими обидвома народами. Німецько-чеський спір єсть від десятків літ сего головною болячкою австрійского держави, тимто і змаганя правительства повинно бути на се звернене, щоби полагодити сей спір переведенням рівноправности чеського народу, котрій Німці ставлять безнастанні перепони. Німецький міністер-земляк і чеський повинні отже підготувити порозуміння поміж обидвома народами в Чехах, на Моравії і в Шлезку.

Однак полагодою німецько-чеського спору не повинні кінчитися заходи правительства, котре устами міністра-президента запевняє, що оно не є правительством одної партії, не є вимірене проти ніякого сторонництва. В дійсности засідають в ній повірники трьох головних сторонництв: Німців, Поляків і Чехів. Не досить отже, щоби правительство дбало лише о заспокоєнне потреб і домагань сеї тринійної більшости парламентарної, яка неперечно витворить ся, але й про потреби менших, упосліджених сторонництв і народів, до котрих належать і Русини. Нове правительство повинно тямити, що не

все, що оно робить для польского кола, є вже заспокоєнне потреб руского народу і відповідно становищу правительства до Русинів буде також становище Русинів супроти правительства.

Збори українського парламентарного клубу.

Вечірнє засіданє з дня 10 (17. с. с.) мая українського клубу в Петербурзі, випало еще світліше, як про се свідчить оригінальна кореспонденція «Гром. Думки»:

Ще тільки 8 год. вечера, а проте сая вже повна. Посходилась публіка «ріжної масти», — як кажуть. Тут і курсістки і чиновники і Молдавани і Поляки. Он в куток зібрались якісь Українці, яких лиха доля закинула до Петербурга. І вони забігли подивитись на дорогих гостей-послів і послухати їх палкі промови. Чим далі, усе більш і більш прибуває народу. Ось ввійшли і Подоляни. Деякі з них вперше тут. Їх видко дивує, що так багато панів, а зовсім не чуток „панської“ мови. Дивує й те їх, що тут так багато свиток. І ні одна тихо не сидить. Всі гомонять, про щось сперечають ся.

В пів до 9. години лунає дзвоник. За голову зборів одногосно обирають посла І. Шрага і на естраді з'являє ся єго велична постать.

На черзі чимало рефератів про земельне питання. Першим починає д. Русов. Він робить історичний огляд форм землеволодіння на Україні і зазначає ті риси, якими земельне питання на Україні відрізняє ся від сегож самого питання по інших країнах Росії.

До Богдана Хмільницького на Україні станів не було. Він перший поділив землю між так званими рангами, роздавши її старшині і козакам. Коли старшина записала ся до шляхти, себто — в дворянство, то й землі стали паньскими. А селяни, що жили на тих землях, стали кріпаками. Чимало землі належало церквам і монастирям, що була їм офірована тимиж панами або занята при заснованю монастиря. Цариця Катерина забрала ті землі в казну, і як землі, так і селяни, що жили на них, стали зватись з того часу государственими.

В південно-західному краєві є ще так звані чиншевики. Вони з поко-

віку по наслідству арендують землю у панів.

Коли зруйновано було Січ, уряд з початку переселив козаків в Слободзею, а потім на Кубань, де живуть вони і по сей день. Тут також виробилися свої особливі форми володіння землею, що займають середину між „общинниками“ і „подвірним володінням“. Крім того в Слобожанщині є чимало справжніх общин і німецьких колоній, що володіють землею часом „общинним“ способом, а часом „подвірним“.

Таким чином на Україні виробилося досі ось скільки форм землеволодіння: а) частноволодільческа; б) общинна; в) чиншова і г) аренда.

Всєї землі на Україні, у 8 губерніях, 39 мільонів десятин. З них тільки $23\frac{1}{2}$ мільонів дес. обробляється. На їдока обробляемої землі приходиться в Херсонщині та Чернігівщині — 1 д.; Полтавщині — $\frac{4}{5}$; Харківщині — 1 дес.; Київщині — $\frac{3}{5}$; Подолії — $\frac{4}{5}$; Волині — $\frac{2}{3}$; Катеринославщині — $1\frac{1}{10}$ дес. Як порівняти се з іншими країнами, то воно не так ще й мало. В Ірландії, наприклад, на їдока приходиться $1\frac{6}{10}$; в Люксембурзі — 1 д.; Шотландії — $1\frac{6}{10}$; в Данії — $1\frac{4}{10}$; Швейцарії — $1\frac{1}{10}$; Португалії — $\frac{1}{10}$; Венгрії — $1\frac{1}{2}$; Франції — $1\frac{2}{10}$; Австрії — 1 д.; Англії — $\frac{4}{10}$; Бельгії — $\frac{3}{10}$ д. і т. и.

Лихо не в тому, по скільки на душу приходиться ся, — а як вона розділена. І поки земля не перейде від богачів до бідноти, народ, як і раній конав з голоду, так і далі конати ме.

З приводу прочитаного реферату почали острі, завзяті дебати, що провадилися якомсь без ладу. Депутат Здановский доводить, що селянська нужда виходить не від малоземеля тільки, а й від неумілости порати землю. „Замість того, щоб угноювати поля, ми палимо солому і гній в печах. Треба печі перебудувати, щоб на них менше палива йшло. І тоді буде більше гною. Підійметь ся і культура сільсько-господарська“. Він запитує ще, чи буде справедливо відносно тих країн, по яких земля дуже кепська, заводити краввий фонд земельний на Україні? Тоді мешканці, наприклад, північно-західного краю не будуть мати права переселяти ся на Україну.

Гучні оплески викликає відповідь посла Зубченка Здановському. Він доводить, що угноювати землю, підіймати культуру, коли по селах $\frac{2}{3}$ людей сидять на старцівському наділові, а $\frac{1}{3}$ безземельна, коли й худобя часом у селян нема, а як є, то й та голодає, коли кізяком і соломою палять через те, що дров не має навіть, щоб спечи хліба — ніяк не можна.

Інші оратори кажуть, що селянам не достає ще й путніх сільсько-господарських організацій, які навчалиб і помагалиб обробляти землю.

Посол Опацкий каже, що окрім малоземеля селян заїдає і черезполосиця. Півтора десятини розділено на чотири руки, за кілька верст клапоть від клаптя. Виїдь хоч опівночи з дому, приїдеш мало не півдні. Се все одно, що поставити миску з борщем назад себе і їсти з неї

ліворуч. Яку тут культуру заведеш, коли колеса сіялки на нивці не поміщають ся.

Щоб обробити і той кавалок, приходиться спрягати ся з кумом чи з сватом. А поки кум своє обробить, то для твого й пора мине.

Поки не дасте селянам землі досить, не знищите черезполосиці та не заведете хуторного господарства — доти ніяка культура неможлива.

Гарну промову сказав посол Свечин — сам багатий поміщик. Підтримуючи попереднього оратора, він цифрами доводить, що земля сусідня з селом дає далеко більше від той, що за 5—10 верст. На першу чергу він ставить побільшене площі крестянських земель з земель великоземельного пайства. Останнє мусить на Україні згинуть, бо воно і несправедливе і шкідливе. У нас великі господарства ведуть ся чисто експлуататорским способом, зовсім не так, як в західній Європі, де від великих господарств селяни мають добрий зиск. Для поміщика важно, яко мога більше доходу чистого забрати. Селянин же шукає, до чогоб йому зайві руки прикласти. Перш усього треба розділити великі маєтки на дрібні селянські господарства і потім за допомогою державного кредиту підняти їх культуру.

Посол Чижевский каже, що навіть в Бельгії виходить землі далеко більше на їдока, ніж у нас, наприклад, в Полтавщині. Там багато народа працює по фабриках. У нас фабрик майже нема. На 800 тис. людей, що не вміють нічого окрім хліборобства, приходиться по $\frac{1}{4}$ до $\frac{1}{8}$ дес. на їдока. У других 400 тис. далеко менш, ніж в Бельгії виходить взагалі.

«Тільки тоді, коли вся земля перейде до трудящих ся в селянській хаті розвиднить ся», — закінчає він свою промову.

По відчитанню привітного письма тов. «Січи» в Косові проф. Грушевский заняв слово і каже, що ніякою грошевою допомогою не поможеш селянинови, коли землі у него обмаль або й зовсім немає.

Посол Стефанюк (з Поділя), палко говорить про нужду селянську, повстає проти черезполосиці. Поки земля не буде в купі, — в одній руці, обробити її по людському не можна. Не кажучи про те, що один клинець від другого за три милі, багато з него й на межі йде: на кожний кланоть три межі і одна борозна. Звісне діло, що з них хліба не мати меш. Кажуть про «удобреніє». Але якже тут удобрятти, коли на господарстві всього одна коровина, тай ту ці на чому тримати. Купиш пару конят, — яку не купи: чи криву чи сліпу, — все одно. Дивись до різдва і паші не стало. Добре казати панам про «удобреніє», коли в них скотини повні обори. Хуторне господарство нам не годить ся. Тоді ні школи не буде, ні до церкви ніхто не піде, ні на сход не докличеш ся. Треба землю зпочатку здобути, а потім уже про поліпшення господарства балакати, як єго тепер і вчити ся будеш, коли грошей не має. Он пан заплатив 10 тисяч кому слід, тай синок на офіцери вийшов і в гору он-як несеть ся, — образований, бач, став. На війніж каже салдатові: «ти необразований вперед іди, а я ззаду буду»... Треба тепер

взятись всім дружно і розділити землю справедливо. Щоби нею користувались тільки ті, хто трудить ся на ній. Треба й панам дати, але стількиж, як і всім. Хай посмакують і нашого трудового хліба.

Д. Арабажін радить послам-Українцям прилучати ся тільки до трудової групи і шукати підтримку тільки серед своїх же братів робітників, бо вони зможуть зрозуміти їх як слід.

Проф. Вовк (з Парижа) завважує, що збори дуже вже ухилили ся від теми. Треба виробити якийсь плян розмов. Треба балакати з початку про те, звідки взяти, потім, — як узяти, потім — як роздати і т. д. Голова пропонує вислухати ще реферат д. Лотоцкого про те, звідки взяти землі, скільки треба взяти, щоб довести земельний наділ хоч до «продовольственої норми». Середний наділ на душу в 60-их роках був на лівобережній Україні — $3\frac{5}{10}$ дес.; на правобережній — $3\frac{9}{10}$ дес.; у степовій — $6\frac{1}{10}$ дес. А тепер — на лівобережній — $1\frac{8}{10}$ дес.; правобережній — $1\frac{8}{10}$ дес.; правобережній $1\frac{4}{10}$ дес.; на степовій $2\frac{4}{10}$ дес. Тоді як крестянський банк вирахував, що треба булоб на душу на лівобережній від 6 до 10 дес.; правобережній — від 4 до 7 дес. Взагаліж від 4 до 10 дес. Земліж на Україні частновладільської — 24,739 тисяч десят., казенної — 2,551 тис. дес., удільної — 325 тис. дес.; іншої 360 тис. дес.

Далі референт порівняв наш краввий фонд з краввими фондами інших країв і прийшов до висновку, що землі, хоч не стільки здатної для хліборобства як у нас, по деяких країнах далеко більше.

Д. Личко — каже, що в Росії землі за теперішньої культури господарств не стає, щоб довести навіть до «продовольственої норми». В Данії виходить на душу хліба в рік — 57 пуд.; Франції — 33 п.; Герм. — 27 п.; Австр. — 23 п.; Росії й Індії — 17 п.; требаж, щоб було — 25 пуд. У нас можна підвищити тільки 21 пуд.

Посол Стефанюк просить голову дозволити єму проговорити, що забув сказати, й каже, що пани підчас викупу в 60-их роках обдурювали людей. З початку були великі податки на землю. Народ не завсїгда акуратно виплачував їх. А тут ще й пани почали лякати людей, киньте землю, а то у вас останню шкуру здеруть. І селяни кидали, котрі були дурійші. Пани забирали її. Проходила десятиліття давність... і вона пропала..

Д. Шемет вияснює непорозумінє, що вкралось в промову Арабажина. Він радить послам не прилучатись до клубу через те, що клуб не має права вносити своїх резолюцій і постанов по земельному питаню. В ньому є чимало панів, та ще й „кадетів“. Се помилка. Клуб перше над усе має на меті оборонити національні інтереси українського народу. Земельне питанє він тільки буде вияснити й обстоювати по вмові ті корисні єго риси, котрими воно на Україні відріжняє ся від других.

Проти „панів“ з великою образою і чутем в голосі промовляв Чижевский. Туж думку висловляє й голова в остан-

ній промові. Він каже, що приналежність до клубу не мішає бути і в партиях. Єго слова і слова попередних промовників покрито гучними оплесками.

Як було вже по півночі, то збори закривають ся й дебати переносять ся на неділю.

До клубу записує ся ще чоловіка з десять селян. Підхожу до деяких з них. Питаю про вражіння. — Та ми думали, що тут і справді чужі нам „пани“. А тут все свої, нашіж такі люди. А як гарно та понятно для нас балакали... тепер вже не пропустимо ні одної збірки... По їх очах та обличчях видно, що вони й справді вдоволені.

В. П.

З державної ради.

В присутності всіх членів нового міністерства президент отворив засіданє заявою обурення з причини мадрицького замаху. По полагожденю формальностей заняв слово президент міністрів бар. Бек і представив програму нового правительства, яку з браку місця подамо завтра. При кінци промови, коли бесідникови гратульовано, сая лунала оплесками, кинено з галерії на салю багато екземплярів відозви гірників, остерігаючої перед зволіканєм з виборчою реформою.

Пос. Плачек вносить отворити дискусію над промовою президента міністрів. Сему противить ся пос. Странски, а відтак пос. Абрагамович, бо небавом буде пагода до політичної дискусії при бюджетовій провізорії. По відкиненю внесєня 180 голосами против 91, приступлено до дневного порядку і покінчено генеральну дискусію над законом про військові такси.

Міністер краввої оборони ген. Шенайх просить палату о принятє закона, який містить в собі більшє полекші для громад і економічно слабших верств. Супротив сєго було доконечним створити еквівалент для фондів держави через підвишенє такс для маєтнійших клас. — В справі піднесєного послами відшкодованя для резервістів, покликаних на військові вправи, правительство на разі не може нічо вчинити, однак не з причини браку прихильности, а зі згляду на фонди держави. Міністер заєвнює, що правительство доложить всяких старань, щоби розвязати сю квестію. Бєсідник виступає против всяких змін в законі, які уменшили би дохід держави.

На сїм перервано дискусію і приступлено до наглих внесєнь. Пос Шодрнберг підпирає своє нагле внесєнє о утворєнє звітового бюра на кошт держави, яке цілій прасї всіх народностей подавало би промови їх представителїв, бо дотеперішня практика австрійського дневникарства є вельми кривдячою. Наглість внесєня відкинено. Відтак на жаданє пос. Малика відбуло ся довірочне засіданє, на яким відчитано сконфісковану статію з послідного числа „Jugend“ і ухвалєно не відчитувати інтерпеляції на явнім засіданю. Відтак на явнім засіданю пос. Шенерер жадав признати бюджетову комісію неустаючою і скликанє конституційної комісії задля полагожденя внесєнь

дотично цісарских розпоряджень на підставі § 14.

На сїм перервано засіданє; слїдуючєнині.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Терапонта; римо-кат. Прима. — В неділю: руско-кат. Марії; римо-кат. Пр. Трійці.

— **На дохід „Рускої захоронки“** устроєв Читальня „Просьвіти“ на городецькїм передмістїу в суботу, дня 9. червня 1906 в салї тов-а „Гвезда“ при ул. Францісканській аматорске представленє, при ласкавій співучастї Вп. п. З. Левицької і М. Гудяківної. Аматори відіграють комедію-опєру в 2 актах а 3 відслонях Івана Котляревського „Наталку Полтавку“. Початок о год. 7½. вечер. Цїна місць: Крісло Гряднє 2:50 К, Пр. 1:70 К, Шр. 1 К; вступ на салю 50 с. Білети вчаснійше мож набути в „Сокольскїм базарі“ і в дни представленя від 5. год. при касї.

— **Загальні збори фїлії „Просьвіти“ в Стрию** відбудуть ся дня 19. червня 1906 с. є вї второк о год. 11. перед полуднем в салї „Народного Дому“ з отєсам порядком: 1) Отворєнє зборів і звіт уступаючого Видїлу. 2) Реферати: а) О віднесєню економічїм народа — реф. П. А. Гарасевич. б) Закон о покриваню дахів — реф. др. Олесницький. в) Значїне сучасної доби в історії народу українського — реф. др. А. Чайковський. 3) Вибір нового Видїлу. 4) Внесєня членів. 5) Огляненє фабрики дахівок. Того самого дня відіправить ся в міській церкві парохїяльній торжєственне богослужєнє о год. 10. рано. — За Видїл фїлії „Просьвіта“ в Стрию: *Др. Евг. Олесницький. О. Н. Матковський.*

— **Оголошенє Товариства вакаційних осель.** Як в минулім році, так і сєго року висилає тов-о дівчатка на літній побут до Малованя. Поданя належить вносити найдальше до 20. червня, на руки п. Сп. Герусїньского, учителя школи ім. Шашкевича при ул. Скарбківській. Формулярів до подань дістати можна у оо. катехитів, або у п. Герусїньского. Услїва принятя є: 1) Вік від 7—14 лїт. 2) Стан здоровя не вимагаючий ліченя. Вєдїти мусять піддати ся обовязковим оглядїнам лїкаря. 3) Добрий поступ і поведєнє учениць, о чїм посвїдчить дирекція школи. 4) Потрїбна скількість біля. 5) Зложєнє 5 К на кошти подорожжя. Позаяк товариство має на висилку дуже малі средства, приймає безплатно діти лише справдї убогих родичів. Від инших вимагає ся оплати на удержанє 30 К і 5 К на дорогу. Діти виїздять під опікою факхової учительки, СС. Служєбниць та педагогічних помічниць.

— **В справі памятника пок. Ом. Партицького** пишуть: З нагоди товариського зїзду, що відбув ся 3. с. м. в 20-літні роковини зложєня їєлїту зрїлости в учительській семінарїі у Львові, вєї товариші удїли ся на личаківський цвинтар, щоби почитати память і помолитись на гробах своїх давних а вже покійних профєсорів. Між иншими прийшли ми на могилу пок. профєсора Омєляна Партицького. Вправдї памятник стоїть, але цілком занедбаный, опущєний, могила зарєла вєїляким хабазом, залєдво вже можна відчїпати на памятанку, що тут спочивають тїлїні останки чоловіка, котрий ціле своє житє трудив ся для Руси. Був час, коли покійний, мож сказати, сам підтримував цілу літературу галицької Руси і не щадив ні здоровя ні грошей на се. Лєдвї 11 лїт минуло по смертї покійного, а Русь за него цілком забула. Не так то дїєсь у инших народів. Тому відзиваєсь до сердець бувших єго учеників і учениць — а вихованвїн їх дуже багато — і добрих людей, котрі почитають память покійного, нехай надїплють по кільканайцять сотиків на відновленє памя-

тника і могили пок. Омєляна Партицького, а колись і їх память другї будуть згадувати. Жертви можна посилати на руки Василя Чуми, урядника „Дністра“ у Львові, Ринок 10. — *І. Вергола.*

— **З Тов-а для розвою штуки.** Вибрана на на загальних зборах Товариства для розвою рускої штуки у Львові нова Рада надзираюча укомпєтуовала ся і вибрала головою Тов-а Е. Турбацького, заступником голови Ю. Хомика, артистів малярів, і секретарем Ради, на місце уступившого п. Е. Спозарського, п. В. Чуму. До дирекції покликала Рада п. П. Сєнюту, артиста-майлєра і п. З. Сушка, та поручила їм вєсти ціле діловодство Товариства.

— **Редакція „Ukrainische Rundschau“** просить нас повідомити передплатників і интересованих, що від дня 1. червня с. р. редакція і адміністрація сєго місячника містять ся в однім льокалю. Адреса редакції і адміністрації: Wien. XVII/3 Frauenfelderstrasse Nr. 2.

— **Повєни.** В послїдних днях падали в цілих карпатських горах від Шлєска до Буковини зливи і довтрєвали дощі та нанєсли немало шкоди. Зї вєїх сторін карпатського підгіря доносять про повєни і про перєрви в руху поїздів.

З Коломиї пишуть нам: Наслїдком кількадневної зливи виступив із берегів Прут і позаливав околицї Також вєї потоки в Коломиї, положєні в низькїм місци коло Прута виляли і затопили частину міста. Богато домів у водї, а людей перевозять міські вози. Містки повнєчені, а на Боднарській вулицї лєдвї спасло кількох людей житє, бо вода вдерла ся до мешканя. Ту й забрало цілу хату. Шкоди в полях та городах великі. Нинї, дня 7. червня вже більша погода, вода опадає. — *Сл.*

Прут наробив також шкоди у вєїх сєлах, що над ним лєжать, аж по Чернівцї. На шляху залїзничї між Коломиєю а Дєлятином заломав ся міст, тому здержано рух поїздів на 5 днів. Повинь підмувила шляхи залїзниць між Дєліною а Виголюю, Стрїєм а Дрогобицьком, Самбором і Синками, Сколем а Гребєновом і ин. Дєякі місця вже науравлено. Вєличєзні шкоди від повєни потерпїли наші сєляни на цілім Підгірїу з причини неуправильнєнєя рік. Зливи дощі з градом падали також на Подїлю і були причиною повєний і шкїд по сєлах.

— **Зї Стрия.** Звіт з діяльности фїлії Руского Товариства педагогічного в Стрию: Фїлію засновано 1. падолиста 1905. За той час до 18. мая с. р. відбув Видїл 9 засідань і одні довірочні збори. На засіданях обговорювано отєї важнійші справи: 1. Устроєню Николаївскїх вечєрниць, котрі винали дуже добре, а чистий дохід з добровільних жертв призначєно для убогої шкільної молодїжи і зложєно на окрему книжочку до каси. 2. Ухвалєно устроїти ряд відчитів, а на прєлєгентів упрощєно пп. профєсорів: Колодїцького, Микитяка і Мадїєвича. З історії рускої літератури було 12 відчитів. Про св. Кирила і Мєтодїя 2 відчити, а про народну поезію також 2. З. Обговорювано справу заснованя рускої дївочої бурси в Стрию. В тїй цілі вибрано комітет, до котрого зпоза Видїлу Товариства входять: п. Йосифа Бобикєвичєва, п. Оля Тишиньска і п. Н Ластовєцький, а з видїлу: п. Іванна Витковїцка, п. Колодїцький і п. Білєцький. Комітетови полишив видїл євобїдну волю у вєдєню справи бурси дальше, а члєни належачї до видїлу мають на засіданях інформувати видїл о поступях тої справи. 4. Розважано способи приднани Товариству нових члєнів так місцевих, як і позамісцевих. В тїй цілі порішєно віднєсти ся до фїлії „Просьвіти“ і „Сокола“ в Стрию, щоби ті при нагодї ілюстрацій читалєнь наклонювали сєлян і міщан вписувати ся в члєни Тов. нед. До замісцевой інтелїгенції постановлєно виготовити відозву, а до місцевой вислати обїжник з запитанєм, чи вступить в члєни чи нї. 5. На послїднім засіданю, що відбуло ся 17. мая ухвалєно прєєвести вєрєєву лекцію в школі в Голоботовї,

а на прелегента упрощено п. Василя Пасіку. Лекцію назначено на 10. червня.

— Ювілей бережанської гімназії. З Бережан доносять, що на ювілей тамошньої гімназії прибуло всего около 300 осіб, хоч комітет надіяв ся що найменше три рази вишого числа. Місто прийало сьвяточний вигляд. Прибувших гостей привитав на спільних сходинах дня 6. с. м. вечером посадник міста др. Щецель іменем міста, а нотар др. Рудницький іменем комітету, що устроював візд. Ученики гімназії устроїли в честь своїх старих товаришів похід зі смолоскипами. Дня 7. с. м. о 8. год рано зібрали ся всі гості- давні ученики бережанської гімназії в давнім будинку гімназії в ратуши, а звідтам пішли походом до костела, а опісля до церкви, де відправлено поминальні богослуження за померших товаришів. По богослуженнях відкрито дві таблиці: одну в честь поета Маркіяна Шашкевича, котрий був учеником бережанської гімназії, а другу на спомин ювілею. Опісля була академія, яку отворив кс. архієп. Теодорович, бувший вірменський парох в Бережанах. З черги директор гімназії Фрончківч начеркнув 100-літню історію бережанської гімназії, почім відчитано ювілейну адресу до львівського університету, написану в польській, рускій і латинській мові. Дальше промовляв проф. львів. універс. др. Дувіковський, проф. Масляк з Бучача по руски, проф. Чернецький зі Львова і два ученики з Бережан. Кр. інспектор радник Ів. Левицький зложив віздови желаня від ради шкільної, а проф. др. Кадий від львівського університету. Вечером відбув ся обід, на яким були між иншими: єпископ др. Хоминин, о. крил. Фадієвич, повіт. маршалок Трачевський. Учасники візду вислали до цесаря телеграму з висловом годду.

— Запомогі для бурс. Краєвий виділ уділив з 20.000 К назначених соймом на запомогі для бурсе отрим руским бурсам: Рускому Тов-а пед. у Львові для бурси учен. середних шкіл у Львові 400 К, а для Інституту св. Миколая 100 К; Тов-у св. Володимира у Львові для селянської бурси (москвофільс.) 100 К; українській бурсі в Бродях 200 К, а ім. Єффіновича в Бродях (москв.) 100 К; рускій бурсі в Стрию 150 К, а бурсі філії «Просьвіти» в Стрию 100 К; рускій бурсі в Бережанах 350 К; бурсі удержуваній брацтвом св. Миколая в Золочеві 100 К; рускій бурсі в Н. Санчи 200 К і укр.-рускій в Н. Санчи 200 К; бурсі Р. Тов-а пед. в Станиславові 250 К і тамошній селянській бурсі 100 К; бурсі св. Миколая в Перемишлі 450 К; бурсі св. Володимира в Самборі 200 К; рускій бурсі в Тернополі 450 К, тамошній бурсі «Просьвіти» 100 К і сьвятогорській (москв.) в Тернополі 100 К; бурсі ім. св. Івана Хрест. в Дрогобичі 150 К і там селянській бурсі «Просьвіти» 100 К; бурсі ім. св. Онуфрія в Ярославі 150 К; селянській бурсі «Шк. помочи» в Сокалі 100 К.

— Борба з туберкулами. Львондонський Telegraph доносить з Токіо: Яванський лікар і батктеоріолог др. Чігафмі представив на сходинах яванського медичного товариства винайдену ним нову методу лічення туберкулів. Др. Чігафмі виробовував свій лік через довгі літа і зовсім вилічив третину своїх пацієнтів з туберкулів. Єго методи лічення уживають в 20-ти яванських шпиталях військових і маринарських та приміняють єї також приватні лікарі а всі є з неї вповні вдоволені. Звіти сімох шпиталів показують, що на 219 пацієнтів вилічено радикально з туберкулів 79, поліпшив ся стан здоровля у 80, 16 померло, а у 45 недужих перервало ліченє з ріжних причин. Ліченє тою методою надає ся лише в перших початках туберкулів, а до 5 або 6 тижнів осягає ся добрий успіх.

В остатнім числі Wiener klinische Wochenschrift находить ся статя директора шпиталя в Знаймі, д-ра М. Ульмана про сукровицю Марморка проти туберкулів. Автор пише, що тої сукровиці уживав він головво при туберкулах костий, жил і очий і дістав знаме-

ті висліди вже по 20 до 30 защеПЛєнях сукровиці. Лік є зовсім нешкідний і найде широкє приміненє.

— Курс кутя коний. Заряд школи підковувая при Академії ветеринарії у Львові подає до відомости, що другий шестимісячний курс підковувая коний в р. 1906 розпічне ся дня 1. липня с. р. і буде тревати до кінця грудня. Ковальські челядники, що хотять записати ся на той курс, мають зголосити ся лично в місяци червни с. р. в канцелярії згаданої школи (ул. Кохановского ч. 33) і предложити: 1) сьвідочтво укінченої з добрим поступом школи народної, 2) сьвідочтво визволення, 3) сьвідочтво з відбутої що найменше дволітної практики челядничої. Біднійші можуть одержати підмоги з краєвого фонду, о скілько заслугують на те пильністю і добрим поведєнем.

— Дрібні вісти. В Перемишлі в готелю стрілив до себе двічі Антін Ділай, судовий писар з Мостиск і тяжко поранив ся. Причиною налсження на себе руки був брак занятя і нещасна любов. — При вчерашнім доповняючим виборі соймового посла з м. Бялої (на місце д-ра Лазарского, котрий зрезигнував) вибрано послом Вшехиоляка бар. Рогєра Баталію одноголосно на 263 голосуючих.

Наука, штука, література

— Ой ЛЮЛІ, СМУТКУ. Ліричні поезії Петра Карманьского. Львів 1906. Печатано в «Загальній Друкарні» А. Кристаловича у Львові ул. Академічна ч. 8. З портретом автора. Сторін 80, малої вісімки. Ціна брошурованого примірника 1-20 К, в гарній оправі 1-60 К. — Збірка містить крім вступного слова і фіналу 7 китиць поезий п. з. І. Ой люлі, смутку II. З пісєнь любови. III. В обіймах смутку. IV. На сій долині сліз. V. Хвиля знемоги. VI. Надгробні стихири. VII. Пеальми.

— В ТАКІ ХВИЛІ. Поезії (1902 — 1906) Остапа Луцького. Львів 1906. З друкарні народовой Манецких. З портретом автора. Сторін 56, 16°. Ціна брошурованого примірника 80 сот., в гарній оправі 1-10 К.

Обі сі збірки можна замовляти у п. С. Дашкевич у Львові, ул. Пекарська ч. 8. І пов. Хто замовляє 10 примірників, дістає оден даром.

Телеграми

з дня 8. червня 1906.

Калуш. Лімниця, Сивка і Кропивник заляли всі села під Калушем. Вода в тих ріках піднесла ся о 5 метрів понад звичайний стан.

Станиславів. До Підпечар вислзно піонірів ратувати від повєни. Намісник гр. Потоцький звидів нині рано Маріямпіль і Водники.

Відень. На нинішнім засіданю палати пос. Король вніс інтерпеляцію в справі поведєня сокальського старости.

Відень. По обіді в честь цесаря Вільгельма в Шенбруні, німецький цесар виїхав вчєра о 9-35 год. вечер до Берліна. На двірці в Пенцінг оба монархи сердєчно розпрощали ся.

Відень. Завтрішної суботи починає ся о 11 год. перше засіданє спільних делегацій в салі палати вельмож.

„Торбан“

музична бібліотека видає

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Каталог даром і оплатно.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-05*
Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40, 9-30*
Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
Рави рускої	7-50, 4-50
Станиславова	8-05
Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
Любіня вел.	11-50* (13/5—16/9 в неділі і сьвята)
Яворова	8-18, 4-37
Янова	1-15 (1/5—30/9), 8-45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9-25* (13/5—9/9)
Коломиї	10-05
Ряшева	10-35
Тухлі	3-45 (від 15/6 до 30/9)
Брухович	7-07, 3-25, 5-30, 8-20* (всі від 6/5 23/9 щоденно і 1-45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамче.

Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-—*, 8-35, 2-45, 6-35*, 8-25 10-05*
Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*, 6-55, 6-—*
Яворова	6-55, 6-—*
Янова	9-15 (1/5—30/9), 1-35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3-14 18/5—9/9).
Лавочного	7-30, 2-30, 6-25*.
Самбора	8-55, 4-15, 10-51
Станиславова	9-10*
Белзці	10-45
Ряшева	4-05
Коломиї	3-30
Рави рускої	7-25*, 11-35*
Перемишля	10-05* (від 1/5 до 30/6) Хирова Ясла
Стрия	11-10*
Брухович	6-05, 2-28, 3-40, 6-26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12-40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. сьвята).

З Підзамча:

Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черевками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілї: єнь в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переконаня папєри вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджєно подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перекховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдодігднійши зарядженя. Привіси дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.